

**Зарудна Наталія,
к. е. н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері
Тернопільський національний економічний університет**

**Передумови акумулювання інформації про процес постачання у
обліковій політиці пивоварного підприємства**

Донедавна система обліку надавала інформацію менеджерам відносно того, які події мали місце у минулих періодах. Але ефективність та ймовірність передбачення майбутнього на основі такої інформації досить низька. Прогнозувати майбутнє на основі таких даних було можливим лише екстраполюючи минуле. Для стратегічного управління підприємством в цілому (та процесами зокрема) необхідна принципово нова інформаційна база – показники про тенденції внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства. Тому, щоб отримати таку інформацію про діяльність підприємства у сфері забезпечення виробництва матеріальними цінностями, слід раціонально організувати систему бухгалтерського обліку процесу постачання, а для цього надзвичайно важлива наявність наступних передумов, що зазначені на рис. 1.

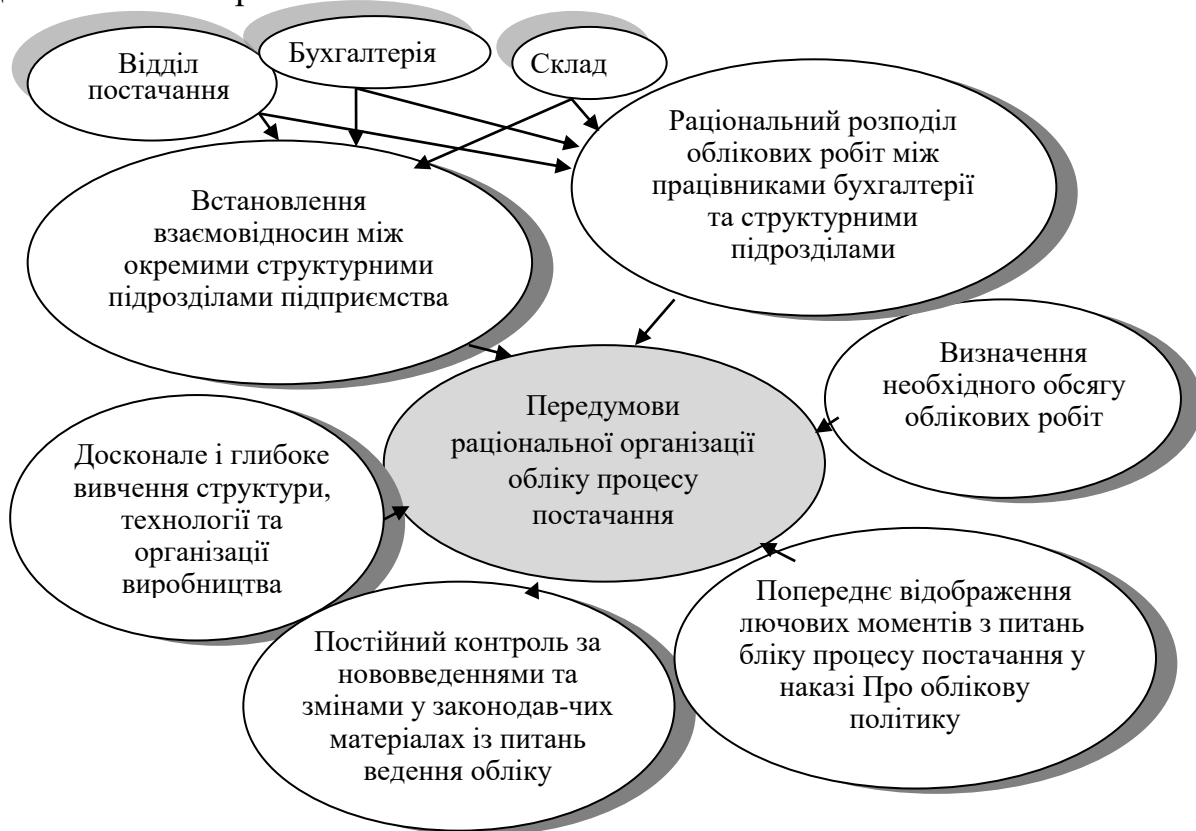

Рис. 1. Передумови раціональної організації обліку процесу постачання на пивоварних підприємствах

Враховуючи зазначені передумови (рис. 1), необхідно відобразити в обліковій політиці питання щодо організації обліку процесу постачання з метою усунення наявних недоліків, що мають місце на сьогоднішній день. На основі опрацьованих джерел можна зробити висновок, що при визначенні

поняття «облікова політика», більшість авторів виділяють такі основні складові елементи: система визначення та оцінки окремих видів активів, зобов'язань, доходів та витрат; самостійно обрана форма бухгалтерського обліку (система облікових реєстрів, способів відображення та узагальнення інформації в них на основі єдиних методологічних засад та з урахуванням галузевих особливостей діяльності й діючої технології обробки облікових даних); система управлінського обліку; правила документообороту; технологія обробки облікової інформації тощо.

Тому, підсумовуючи думки різних науковців, можна зробити висновок, що облікова політика – це сукупність принципів, процедур, форм і методів бухгалтерського обліку, які обирає підприємство на підставі загальних правил, виходячи з організаційно-технічних, економічних та інших особливостей господарської діяльності та поставлених цілей. Зважаючи на це, при застосуванні процесної концепції менеджменту (пропонованої А. А. Пилипенко та Д. Р. Пилипенко, за якої діяльність підприємства розглядається через сукупність виконуваних у ньому процесів) у обліковій політиці мусить знайти відображення методика та організація обліку цих процесів.

Розпорядчим документом, який регламентує питання обліку на підприємстві є Наказ про облікову політику. До недавнього часу у цьому Наказі відображалися питання, які стосуються лише бухгалтерського обліку та фінансової звітності та він носив лише формальний поверхневий характер. Проте, аналіз останніх досліджень у цій сфері показує, що існує не лише необхідність включення питань організації та методики фінансового обліку процесів, що мають місце на підприємстві, а й управлінського обліку до Наказу про облікову політику. Це дасть змогу управлінському персоналу отримувати необхідну інформацію за наперед визначеною формою, що скоротить час на її збір. Про ефективність такого підходу наголошують і А. Г. Богач та В. Г. Мельник, адже, на їх думку, облікова політика має здійснюватись таким чином, щоб на основі певної методики збору й обробки наявних даних забезпечити потреби всіх рівнів керівництва фірми (в тому числі й відділи логістики, маркетингу, менеджменту тощо) оперативною і релевантною інформацією для прийняття управлінських рішень. Тобто зміст наказу щодо облікової політики підприємства потрібно формувати як регламент з методології, організації та методики здійснення не лише фінансового обліку, а й управлінського.

При цьому, облікова політика в цілому повинна враховувати цілий ряд важливих факторів, що впливають на її розробку. До таких факторів відносять: форму власності підприємства та його організаційно-правову структуру; вид діяльності та галузеву приналежність; кількість працюючих, види та кількість виготовлюваної продукції; система оподаткування та можливості отримання пільг; організація процесів постачання та збуту; технічну забезпеченість облікових робіт; дотримання трудового порядку та стимулювання кваліфікованої праці тощо.